

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๘/๒๕๕๕

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ กรณีนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริง

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีคำสั่งลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร สมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ สรุปเป็นใจความได้ว่า

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีรายได้ตามประกาศดังกล่าวเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี นั้น

จากการตรวจสอบปรากฏว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๒๖๘,๐๒๕,๘๕๔.๐๓ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าว มีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่า นายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร สมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติภายในเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด และมีได้แจ้งเหตุขัดข้อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีหนังสือขอให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๒ ครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการชี้แจงข้อเท็จจริงแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ตรวจสอบหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมจนเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องน่าจะทราบว่ามีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ อันได้แก่ สำเนาหนังสือสำนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหาร ที่ มห ๕๒๐๐๑/ว ๑๑๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอเชิญร่วมฟังการบรรยายการยื่นบัญชี และพยานบุคคล ได้แก่ นายอนุรักษ ตั้งปณิธานนท์ นายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหาร ซึ่งให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า สำนักปลัดเทศบาลเมืองมุกดาหาร ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร มาฟังการบรรยายโดยวิทยากรจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ นายพญานูญ สุริยาชัยวัฒน์ นายอภิสิทธิ์ แสงเขียว และ นายไตรรงค์ ถวิลไพโร ทั้งสามคนนี้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า ทั้งสามทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ เนื่องจากได้รับหนังสือจากเทศบาลเมืองมุกดาหารให้เข้าฟังการบรรยายดังกล่าวและให้ยื่นบัญชี ๑ นายพญานูญ สุริยาชัยวัฒน์ และนายอภิสิทธิ์ แสงเขียว ยังให้ถ้อยคำว่ามีนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร น่าจะทราบเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบเพราะทางเทศบาลเมืองมุกดาหารมีหนังสือดังกล่าวแจ้งให้สมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหารทราบทุกราย นายเรืองศิลป์ ศรีหาคา เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔ สำนักปลัดเทศบาลเมืองมุกดาหารได้ให้ถ้อยคำว่าได้ส่งหนังสือแจ้งการบรรยายดังกล่าว และการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหารทราบ และในกรณีของนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร ได้ปรากฏลายมือชื่อ นางสาวพัชราดา เป็นผู้รับหนังสือ มีนายสุชี อาจหาญ นักการภารโรง เทศบาลเมืองมุกดาหาร เป็นผู้นำส่ง นายสุชี อาจหาญ ให้ถ้อยคำตรงกันว่าตนเองเป็นผู้นำส่งหนังสือดังกล่าวไปยังบ้านของนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร โดยมีนางสาวพัชราดา บุตรสาวนายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร เป็นผู้รับหนังสือและลงลายมือชื่อรับหนังสือ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงมีมติให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า

๑. ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ เพราะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ เนื่องจากผู้ถูกร้องมีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหาร ซึ่งเป็นเทศบาลเมืองที่มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้นเกินสองร้อยล้านบาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าวของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งมีผลให้สมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหารมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

๒. ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบหรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ข้อเท็จจริงรับฟังต่อไปได้ว่าสำนักงานปลัดเทศบาลเมืองมุกดาหาร และสำนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหารได้มีหนังสือแจ้งผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมุกดาหารให้ทราบว่า มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และให้มารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการยื่นบัญชี หนังสือดังกล่าวได้ส่งไปถึงบ้านของผู้ถูกร้อง โดยมีบุตรสาวของผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อรับหนังสือดังกล่าว จึงน่าเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตรวจพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือเพื่อให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ๒ ฉบับ หนังสือทั้งสองมีลายมือชื่อของภริยาผู้ถูกร้องเป็นผู้รับหนังสือ แต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกร้องแต่อย่างใด ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือขอให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ไม่ปรากฏว่าได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกร้องแต่อย่างใด จากพยานหลักฐานดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายดาบตำรวจ พินิจ เมืองโคตร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ